

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	December 2020
Institution	Kolding HF & VUC
Uddannelse	HFe
Fag og niveau	Psykologi C
Lærer(e)	Kristian Møller Eriksen
Hold	PsC1

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Den mangfoldige psykologi
Titel 2	Socialpsykologi og metode
Titel 3	Læring i det senmoderne samfund
Titel 4	Arbejde, stress og coping
Titel 5	Barndommens betydning
Titel 6	Ungdom og identitet

Modul 1	Den mangfoldige psykologi
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Psykologiens Veje</i>, Ole Schultz Larsen, i-bog (2017) <ul style="list-style-type: none"> ○ P5769 Hvad er psykologi? ○ P5476 Den mangfoldige psykologi ○ P4797 Psykoanalyse ○ P4796 Behaviorismen ○ 5135 Fra behavioristisk til social-kognitiv læringsteori ○ P5163 Pavlov og den klassiske betingning ○ P5162 Watsons behaviorisme ○ PP4795 Evolutionspsykologi ○ P4794 Eksistentiel og humanistisk psykologi ○ P5353 Eksistentiel og humanistisk psykologi ○ P5390 Hvad er eksistentialisme? ○ P4793 Kognitiv psykologi ○ P5192 Kognitiv psykologi ○ P5803 Neuropsykologi ○ P4792 Socialpsykologi ○ P4789 Arv og miljø ○ P5773 3 videnskabelige traditioner ○ P4791 Case om Lena • <i>Evolutionspsykologi</i>, (Christian Skjødt Pedersen: 2016) <ul style="list-style-type: none"> ○ s. 8-9 Hvad er evolutionspsykologi? <p>Supplerende stof: Youtube video: "Marshmellow forsøget" Youtube video: Operant conditioning (Big Bang Theory) DR 2014: "Vanens magt" Læreplanens definition af faget psykologi C Faktalink, 2019: Anne Anthon Andersen: "Nudging" DR 2018: "Mød dit urmenneske - i flok og alene" DR, 2013: "Kan du stole på din hukommelse?"</p> <p>Ca. 45 sider</p>
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • De forskellige psykologiske retninger: <ul style="list-style-type: none"> • Psykoanalysen • Behaviorismen • Evolutionspsykologi

	<ul style="list-style-type: none"> • Eksistentiel og humanistisk psykologi • Kognitiv psykologi • Neuropsykologi • Social psykologi • Videnskabsretninger: <ul style="list-style-type: none"> • Naturvidenskabelig • Humanvidenskab • Samfundsvidenskab • Kompetencer: • Udvælge og anvende relevant psykologisk viden på konkrete problemstillinger og aktuelt stof og kunne forholde sig kritisk til denne viden på et fagligt grundlag • Formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde • Skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden • Kompetencer i at kunne inddrage forskellige perspektiver til forklaring af psykologiske problemstillinger.
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Individuelt arbejde • Spil/quiz • Par- og gruppearbejde • Virtuel undervisning

Modul 2	Socialpsykologi og metode
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Psykologiens Veje</i>, Ole Schultz Larsen, i-bog (2017) <ul style="list-style-type: none"> ○ P5500 Socialpsykologi ○ P5537 Massehypnose ○ P5536 Hvad er en gruppe og forskellige typer af grupper ○ P5535 Gruppepres og social kontrol (Asch, gruppetænkning, gruppepolarisering, mobning mv.) ○ P5665 Intergruppekonflikter (Robbers Cave, Tajfels minimalgruppeeksperiment, Social identitetsteori) ○ P5754 Metode (empiri/teori, induktion/deduktion, kvantitativ/kvalitativ)

	<ul style="list-style-type: none"> ○ P5755 Kritisk vurdering af undersøgelser (undersøgelsens kvalitet, kritiske spørgsmål, etiske retningslinjer) • <i>Fra celle til selfie</i>, Flemming Ravn & Troels Wolf (2017) Milgrams forsøg s.226-228 <p>Supplerende stof: Information 17.06.2004: "Fodboldhooligans vil gerne høre til" (uddrag) Youtubevideo om begivenhederne på Heysel Stadium 1985 Youtubevideo: Asch's forsøg Youtubevideo: Robbers Cave DR 2017: "Hængt ud på nettet" (om digital mobning/kommunikation på nettet) Youtubevideo om The Milgram Experiment Videnskab.dk 22.11.2012: "Forskere angriber klassisk psykologi-eksperiment" Videnskab.dk 29.06.2016: "Små grupper træffer bedre beslutninger end store" www.kidsaarhus.dk 12.10.2017: "For lidt søvn er skadeligt" (til metode) "Forskellen på kvalitative og kvantitative metoder": http://hvadvildvide.dk/metode/forskellen-paa-kvalitative-og-quantitative-metoder/</p> <p>Ca. 40 sider</p>
<p>Særlige fokuspunkter</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Socialpsykologi • Massehypnose • Gruppedefinition (Sherif) • Primær- og sekundærgruppe • Formel og uformel gruppe • Referencegruppe • Medlemsgruppe • Indgruppe/udgruppe • Gruppepres • Konformitet • Asc's forsøg • Gruppetænkning • Gruppepolarisering • Filterbobler og ekkokamre • Mobning (individual- og gruppepsykologisk forklaring) • Robbers Cave/Tajfels minimalgruppeeksperiment/social identitetsteori • Stanley Milgram: Autoritet og lydighed
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Individuelt arbejde • Spil/quiz • Par- og gruppearbejde

	<ul style="list-style-type: none"> • Virtuel undervisning
--	--

Titel 3	Arbejde, stress og coping
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Psykologiens Veje</i>, Ole Schultz Larsen, i-bog (2017) <ul style="list-style-type: none"> ○ P5559 Stress og coping ○ P5574 Akut og kronisk stress ○ P5573 Stress: Et samspil mellem ydre og indre faktorer ○ P5572 Fra industriarbejde til service- og vidensarbejde ○ P5806 Coping <p>Supplerende stof: DR, 2014: "Stress - portræt af en dræber" American Psychological Association 01.11.2019: "Healthy ways to handle life's stressors" (engelsk tekst) Videnskab.dk 29.01.2012: "Derfor kan stress føre til depression" (undersøgelse) Videoen til kapitel 23: stress af Bobby Zachariae: https://vimeo.com/25400465 Samvirke 23.01.2016: " Læs om Pernille Kornum der gik ned med stress" Videnskab.dk 29.01.2012: "Derfor kan stress føre til depression" (undersøgelse) Computerworld.dk 15.11.2017: "Dansk it-virksomhed indførte fire-dages arbejdsuge....." DR (2018): "Superhjerne" (Peter Lund Madsen om stress)</p> <p>Ca. 28 sider</p>
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Akut og kronisk stress • Faktorer: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ydre: Livsforandringer og daglige gener, stress på arbejdet, krav-kontrol modellen ○ Indre: Optimale stimulationsniveau (OSN), Seligmans forklaringsstile, Antonovsky: Oplevelse af sammenhæng (OAS) • Fra industriarbejde til service- og vidensarbejde • Coping (problem- og emotionsfokuseret) • Bobby Zachariae's råd <p>Kompetencer:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Udvælge og anvende relevant psykologisk viden på konkrete problemstillinger og aktuelt stof og kunne forholde sig kritisk til denne viden på et fagligt grundlag • Formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde • Skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Individuelt arbejde • Spil/quiz • Par- og gruppearbejde • Virtuel undervisning

Modul 4	Læring i det senmoderne samfund
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Psykologiens Veje</i>, Ole Schultz Larsen, i-bog (2017) <ul style="list-style-type: none"> ○ P5192 Kognitiv psykologi ○ P5240 De første kognitive psykologer (Ebbinghaus, Bartlett, kontorforsøget) ○ P5238 Opmærksomhed ○ P5237 Perception ○ P5236 Hukommelse (sensorisk, kort- og langtidshukommelse) ○ P5293 Læringsformer (behavioristisk, Piagét) ○ P5291 Samspilsprocesser (Zonen for nærmeste udvikling, mesterlære) ○ P5293 Vidensformer ○ P5289 Læringsstile (Dunn & Dunn) ○ P5290 Motivationsprocesser • <i>Psykologiske perspektiver</i>, Ole Schultz Larsen (2007) <ul style="list-style-type: none"> ○ S.105-108 (Piagét om den kognitive udvikling) <p>Supplerende stof: Politiken 02.09.2019: "Mange unge har fordomme om grønlandere" (uddrag) Youtubevideo om opmærksomhed Videnskab.dk 21.02.2018: "Online læring vinder frem – virker det?" Videnskab.dk 03.06.2008: "Wikipedia kan lære os at være kritiske"</p>

	<p>Videnskab.dk 07.12.2017: "Selvbestemmelse giver elever lyst til at lære" Videnskab.dk 23.09.2017: "Computerspil øger børns lyst til at lære" (undersøgelse) Fyns.dk 05.06.2017: "Elever mister koncentrationen og får stress af deres mobil" (uddrag) Virkeligheden.dk (2014): "Hvad forskningen siger om smartphones, sociale medier og multitasking" (uddrag) Forældrerådgivningen (2015): "Højtbegavet elev i 8. klasse underpræsterer" (uddrag) TV2 (2010): "Skolen – ét år efter"</p> <p>Ca. 40 sider</p>
<p>Særlige fokuspunkter</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kognitiv psykologi • De første kognitive psykologer (Ebbinghaus, Bartlett, kontorforsøget) • Opmærksomhed (selektiv, frivillig/ufrivillig, automatiserede/kontrollerede processer, delt opmærksomhed, uopmærksom blindhed) • Perception (topdown/bottom up, social perception, stereotyper) • Hukommelse (sensorisk, kort- og langtidshukommelse) • Jean Piagés fase teori og kritik af denne • Assmimilaton og akkomodation (Piagét) • Behavioristisk læringsteori • Vygotsky (zonen for nærmeste udviklingszone) • Vidensformer • Motivationsprocesser <p>Kompetencer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvælge og anvende relevant psykologisk viden på konkrete problemstillinger og aktuelt stof og kunne forholde sig kritisk til denne viden på et fagligt grundlag • Formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde • Skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden
<p>Væsentligste arbejdsformer</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Individuelt arbejde • Spil/quiz • Par- og gruppearbejde • Virtuel undervisning

Modul 5	Barndommens betydning
Indhold	<p>Kernestof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Psykologiens Veje</i>, Ole Schultz Larsen, i-bog (2017) <ul style="list-style-type: none"> ○ P5098 (Tilknytningsforstyrrelser og omsorgssvigt) ○ P5133 (Seperationsreaktioner/Bowlby) ○ P5132 (Harry Harlows forsøg med abeunger) ○ P5131 (René Spitz: Spædbarnsdepression og hospitalisme) ○ P5129 (4 typer omsorgssvigt) ○ P5128 (Børns reaktioner på omsorgssvigt) ○ P4798 (Køn og kønsforskelle) ○ P4829 (Kønsforskelle i barndom og ungdom) ○ P4809 (Undersøgelse: Om kønsstereotyper) ○ C11216 (Kauai-undersøgelsen) ○ P4956 (Udviklingspsykologi) ○ P5052 (Erik Eriksons teori - med særligt fokus på de 2 første faser) ○ P5043 (John Bowlby's tilknytningsteori/Ainsworths tilknytningstyper) ○ P5188 (Diane Baumrinds 4 opdragelsesstile) ○ 5187 (Barnet i den senmoderne familie) • Flemming Ravn og Troels Wolf: "Fra celle til sefie" (2017): s. 28-29 (Daniel Stern) <p>Supplerende stof: Videnskab.dk 29.01.2015: "Omsorgssvigt skader hjernen" TV2 1994 & 2000: "Ingen kære mor" 1+2 Youtubevideo: Still Face Experiment (Stern/ansigtsduetter) Jyllands-Posten 25.03.1993: "Når volden erstatter trygheden" (uddrag) Trygfonden og Mandag Morgen (2012): "Opdragelsesidealer" (statistik) DR (2007): "Mønsterbryder" – afsnit 5 Mette Eggertsen (1999): "Familieliv – case om Johnny" (opdragelse)</p> <p>Ca. 42 sider</p>
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Erik Erikson (med fokus på de 2 første faser) • John Bowlby • Daniel Stern • Rene Spitz • Harry Harlow • Mary Ainsworth • Omsorgssvigt

	<ul style="list-style-type: none"> • Børns reaktioner på omsorgssvigt • Risiko og resiliens • Diane Baumrind: 4 opdragelsesstile • Køn og kønsforskelle <p>Kompetencer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvælge og anvende relevant psykologisk viden på konkrete problemstillinger og aktuelt stof og kunne forholde sig kritisk til denne viden på et fagligt grundlag • Formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde • Skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Individuelt arbejde • Spil/quiz • Par- og gruppearbejde • Virtuel undervisning

Modul 6	Ungdom og identitet
Indhold	<p><u>Kernestof:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Psykologiens Veje</i>, Ole Schultz Larsen, i-bog (2017) <ul style="list-style-type: none"> ○ P5392 (Ungdom som livsstil mv.) ○ P5425+P5424 (En flodbølge af muligheder, tvangen til at vælge) ○ P5423 Pierre Bourdieu) ○ P5422 (Hvad er identitet?) ○ P5421 (Krop, køn og identitet) ○ P5419 (Kenneth Gergen, Anthony Giddens) ○ P5416 (Den narcissistiske ungdom) ○ P5415 (Tre socialkarakterer) <p><u>Supplerende stof:</u> Kristeligt Dagblad 06.03.2009: "Hvem er jeg?" (uddrag) Berlingske.dk 19.07.2009: "Internettet skaber de unges identitet" Videnskab.dk 09.06.2017: "Unge i dag er ikke narcissister – de er pressede" DR 2014: "Selvoptaget"</p>

	Ca. 28 sider
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Ungdom som livsstil, kulturel og subjektiv alder • De mange muligheder • Thomas Ziehe: Kulturel frisættelse • Pierre Bourdies teori om kapitaler og habitus • Køn og identitet • Kenneth Gergen: Det multiple selv • Anthony Giddens • Narcissisme og nynarcissisme • Riesmann: 3 socialkarakterer <p>Kompetencer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvalge og anvende relevant psykologisk viden på konkrete problemstillinger og aktuelt stof og kunne forholde sig kritisk til denne viden på et fagligt grundlag • Formidle psykologisk viden skriftligt og mundtligt med et fagligt begrebsapparat på en klar og præcis måde • Skelne mellem hverdagspsykologi og videnskabelig baseret psykologisk viden
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> • Klasseundervisning • Individuelt arbejde • Spil/quiz • Par- og gruppearbejde • Virtuel undervisning